

ZPRÁVA

Národního ústavu lidové kultury za rok 2014

o naplnění Rozhodnutí MK (MK-S 778/2014 OVV) ze dne 3. 2. 2014 a 9. 6. 2014 o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb.

Příjemce podpory: Národní ústav lidové kultury
Zámek č. 672
696 62 Strážnice
IČ: 00094927
zastoupený: PhDr. Janem Kristem, ředitelem
(dále jen NÚLK)

Poskytovatel podpory:
Ministerstvo kultury
Maltézské nám. 1
118 11 Praha 1
IČ: 00023671
(dále jen MK)

Naplnění cíle v roce 2014 - výstupy

Výzkumné aktivity v roce 2014 vycházely z dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumu a vývoje Národního ústavu lidové kultury. V roce 2014 řešil NÚLK z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj naplnění níže uvedených cílů.

1) Národopis na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století

(AC – etnologie, AL – kulturní dědictví)

Řešitel: PhDr. Josef Jančář, CSc.

Cílem byl výzkum vývoje národopisu na Moravě a ve Slezsku v minulém století. Větší část výzkumu byla věnována folklorismu jako jednomu z předmětů bádání novodobé etnologie. Výsledkem výzkumu je zpracování odborné knihy „Etnografie na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století“, která je ohlédnutím za obdobím národopisného bádání, ovlivněným osobností Antonína Václavíka, zakladatele univerzitní výuky tohoto oboru na Masarykově univerzitě v Brně. Nejde pouze o dějiny národopisu, ale o připomenutí souvislostí, o věrohodnou interpretaci procesů proměn v minulém století. 20. století bylo obdobím velkých změn především v prostředí rolnické vesnice. Proměny její kultury probíhaly pomalu, ale nezvratně. Tento výzkum se zabývá objasněním procesu proměn jednotlivých prvků tradiční lidové kultury, zjištěním toho, co se z nich zachovalo, proč se mnohé z nich revitalizují nebo se vytvářejí nové v novém prostředí. Předmětem výzkumu je také nebývale vzrůstající zájem veřejnosti o tradiční kulturu v druhé polovině 20. století, která se stala podnětem pro pořádání nejrůznějších slavností a festivalů vycházejících z folklorních tradic jednotlivých regionů. Rozsáhlý výběr literatury odkazuje na široký rozsah publikovaných reálií i na proměny badatelských témat o lidové kultuře na Moravě a ve Slezsku.

Na základě doporučení recenzentů vzhledem k obsahu publikace byl v názvu termín „národopis“ nahrazen termínem „etnografie“.

Dosažený výsledek výzkumu:

B

2014

Jančář, Josef

„Etnografie na Moravě a ve Slezsku v limitech 20. století“

DKRVO

ISBN 978-80-87261-92-7, 119 s., Strážnice, Národní ústav lidové kultury

Národní ústav lidové kultury

2) Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK – oděvní součástky

(AC – etnologie, AL – kulturní dědictví)

Řešitel: Mgr. Martin Šimša, Mgr. Petra Hrbáčová, Jana Štylárková, Romana Krejčová

Cílem víceleté aktivity je zpřístupňování jednotlivých částí sbírkového fondu Národního ústavu lidové kultury v prostředí internetové virtuální badatelny. V roce 2014 byl zpracován fond ODĚV – III. Mužské plátěné oděvní součástky. Virtuální badatelna je modelovým příkladem způsobu šíření výsledků získaných dlouhodobým výzkumem v on-line prostředí internetu. Výzkumná aktivita obsahuje identifikaci sbírkových předmětů na základě Systematiky třídění oděvních součástek, zapracování získaných informací do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems, fotodokumentaci a 3D fotodokumentaci vybraných sbírkových předmětů ze sbírkového fondu, zavedení fotodokumentace sbírkových předmětů do karty sbírkového předmětu v prostředí Bach Systems a definici polí karty sbírkového předmětu, které budou sdíleny ve virtuální badatelně Bach Vademecum.

Postupně je vytvářena ucelená informační báze, podle jednotlivých částí sbírkového fondu, v níž jsou zpřístupňovány poznatky získané identifikací předmětu a srovnávacím výzkumem. Jejich věrohodnost je možné ověřit na 3D modelu oděvní součástky zpracované v takovém rozlišení, které umožní studovat jak celek, tak jeho detaily. Vzniká kvalitní základ pro

aplikaci a využití těchto poznatků v praxi, především při výrobě vědeckých kopií lidového oděvu, o něž je i v širší veřejnosti stále větší zájem (pořizují je muzea, obce, členové souborů). Neexistují totiž dostatečně kvalitní podklady, na jejichž základě by vědecké kopie mohly vzniknout.

Dosažený výsledek výzkumu:

- vytvoření veřejně přístupného internetového prostředí „Virtuální badatelna“ pro zpřístupnění sbírkových fondů NÚLK na adrese <http://badatelna.nulk.cz/>.

Výsledky N_{map} a J_{rec} budou podle plánu uplatněny až v r. 2015.

- N_{map} – specializovaná mapa s odborným obsahem - kartografická mapa územního rozšíření mužských plátěných oděvních součástí ve sbírkovém fondu NÚLK (rok uplatnění 2015).

- N_{map} – specializovaná mapa s odborným obsahem - kartografická mapa územního rozšíření ženských oděvních součástí ve sbírkovém fondu NÚLK (rok uplatnění 2015).

- J_{rec} - odborný článek v recenzovaném časopise věnovaný sbírkovému fondu (rok uplatnění 2015).

3) Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR – výzkum výrobců lidových hudebních nástrojů a technologie výroby

(AL – kulturní dědictví, AC – etnologie)

Řešitel: Mgr. Jiří Höhn

Cílem bylo zdokumentovat a uchovat technologické postupy stavby hudebních nástrojů – chordofonů s dlabaným korpusem a rozeznívaných pomocí smyčce. V roce 2014 proběhla kompletace natočeného materiálu z let 2012 – 2013, měření nástrojů (skřípek) zvukovým studiem AMU, studium archivních materiálů a zpracování odborné publikace „Hudební nástroje IX. 1. Část – Dlabané smyčcové nástroje“. Obsahem odborné knihy je charakteristika a podrobný organologický popis vybraných hudebních nástrojů (skřípky, ochlebky a korábek) a popis stavby těchto nástrojů. Přílohou publikace je zpráva z měření akustických ozevů skřípek a videodokument na přiloženém DVD zachycující stavbu smyčcových nástrojů s dlabaným korpusem. Recenzi odborné knihy provedl PhDr. Zdeněk Vejvoda Ph.D. z Etnologického ústavu Akademie věd v Praze. Odborná publikace je zakončením víceletého terénního výzkumu a je součástí ediční řady Lidová řemesla a lidová řemeslná výroba v České republice.

Mimo plán se řešitel zúčastnil dne 15. 10. 2014 konference LUDVÍK KUNZ - OSOBNOST ČESKÉ A EVROPSKÉ ETNOLOGIE v Kroměříži. Přednesl příspěvek „Technologie stavby dlabaných smyčcových nástrojů – projekt NÚLK ve Strážnici“.

Dosažený výsledek výzkumu:

B

2014

Höhn, Jiří

„Hudební nástroje IX. 1. Část – Dlabané smyčcové nástroje“

DKRVO

ISBN 978-80-87261-93-4, 111 s., Strážnice, Národní ústav lidové kultury

Národní ústav lidové kultury

J_{rec}

2014

Höhn, Jiří

„Dlabané smyčcové nástroje.“

DKRVO

ISSN 0583-5569, Slovácko 55, Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí.

Uherské Hradiště, s. 147 – 156, 10 str.,

Národní ústav lidové kultury

O

2014

Höhn, Jiří

Příspěvek „Technologie stavby dlabaných smyčcových nástrojů – projekt NÚLK ve Strážnici“ na konferenci LUDVÍK KUNZ - OSOBNOST ČESKÉ A EVROPSKÉ ETNOLOGIE, Kroměříž, 15. 10. 2014

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

4) Tanec odzemek na Valašsku z perspektivy identity nositelů a procesů proměny

(AC – etnologie)

Řešitel: Mgr. Eva Románková

V první polovině roku byl podle plánu proveden rozsáhlý výzkum odzemku zaměřený na posledních 120 let jeho vývoje a jeho přechodu z přirozeného autentického prostředí do prostředí folklorního hnutí. Cílem bylo zachytit důležité události a osobnosti, které se na procesu podílely a identifikovat významné tanečníky v jednotlivých časových obdobích. Velký důraz byl kladen na současnost odzemku, jeho vnitřní život a také na otázku identity tanečníků a jejich vztah k tanci. Za účelem získání těchto poznatků byly využity informace získané výzkumem NÚLK a Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm uložené v archivech institucí. Autorka studie provedla také rozsáhlý dotazníkový výzkum a sérii rozhovorů s pamětníky, které byly jedním z pramenů při tvorbě studie.

Mužský sólový tanec odzemek je jedním ze symbolů tradiční kultury regionu Valašsko na východě České republiky. Počátky tance sahají do 18. století a jsou spojeny s pastýřskou kulturou Karpat. Na přelomu 19. a 20. století se přirozená forma odzemku přeměnila v pódiovou a od 40. let 20. století se odzemku věnují už jen členové folklorních souborů. Jedná se o fyzicky velmi náročný tanec, sólisty se mohou stát tedy jen nejlepší tanečníci. To jim poskytuje zvláštní postavení mezi ostatními členy souborů. Studie se zaměřuje na procesy transformace, které formovaly současný odzemek, a upozorňuje na současné trendy v jeho vývoji. Sledována je také problematika identity a motivace tanečníků. Její rozbor se opírá o rozsáhlý terénní výzkum.

Dosažený výsledek výzkumu:

J_{rec}

2014

Románová, Eva

„Valašský odzemek: Současnost tance a stoletá cesta jeho novodobého vývoje“.

ISSN 0862-1209, Folia ethnographica 48/2, str. 47 – 63, 17 s.

DKRVO

5) Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě

(AL – kulturní dědictví)

Řešitelky: Mgr. Markéta Lukešová, Eva Rýpalová, Mgr. Petra Hrbáčová

Cílem bylo navázat na dlouhodobý úkol dokumentace a analýzy způsobů a možností prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě z hlediska komunikace s návštěvníky a úloze průvodcovské služby v areálech tohoto typu muzeí. Plánovaný dvoudenní workshop „Průvodce a návštěvník muzea v přírodě“ proběhl ve dnech 8. - 9. září 2014 v prostorách Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici – Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. Workshopu se zúčastnilo 33 zástupců muzeí – odborných pracovníků, muzejních pedagogů a průvodců. Během workshopu se účastníci aktivně zapojili do činností oživujících muzea v přírodě a osvojili si několik činností, které lze využít v rámci prohlídkových okruhů (vyšívání rostlinných ornamentů, výrobu tradičního pokrmu, výrobu keramiky na hrncířském kruhu, tkaní na stavu, výrobu nepálených cihel a válků z hlíny). Do programu workshopu bylo zařazeno i vyprávění hornáckých pověstí v místním nářečí a informace o významu vinařství na Dolňácku. Seminář byl rovněž věnován výměně zkušeností a diskuzi o prezentaci tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě.

Řešitelky tohoto úkolu využily získané zkušenosti z dokumentace a analýzy způsobů prezentace tradiční kultury v muzeích v přírodě pro speciální workshop připravený mimo plán v NÚLK ve Strážnici dne 17. 10. 2014 pro studenty etnologie FF MU v Brně.

Součástí projektu je výzkum speciálních kategorií návštěvníků, v roce 2014 to byly volné prohlídky rodin s dětmi, pro které byly připraveny pracovní listy.

Součástí aktivity v roce 2014 byly studijní cesty (30. 6. 2014 oblast Hornácka a Moravských Kopic, 19. – 21. 8. 2014 muzea v přírodě a památkové zóny lidové architektury - Vychylovka, Pribilíně, Vlkolínec, Martin, Čičmany). Cílem bylo poznání odlišných přístupů k ztvárnění muzejních expozic muzeí v přírodě, organizace edukativních programů či kulturně společenských akcí, informační a propagační materiály, lektorské služby a další aspekty muzejní práce.

V odborném periodiku Národopisná revue č. 1/2014 byla mimo plán vydána zpráva M. Lukešové „Handicapovaní návštěvníci v muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici“.

Dosažený výsledek výzkumu:

W

2014

Lukešová, Markéta - Rýpalová, Eva - Hrbáčová, Petra

„Průvodce a návštěvník muzea v přírodě“

Workshop, Strážnice, 8. - 9. 9. 2014, 33 účastníků

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

O (článek není recenzovaný)

2014

Lukešová, Markéta

„Handicapovaní návštěvníci v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici“

ISSN 0862-8351, Národopisná revue 1/2014, roč. 24, s. 86-87, 2 s.

bez vazby DKRVO

Národní ústav lidové kultury

O

2014

Lukešová, Markéta – Hrbáčová, Petra

Príspevek „Projekt Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě“ na zasedání Etnologické komise AMG, Uherské Hradiště 21. 10. 2014.

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

W

2014

Rýpalová, Eva - Hrbáčová, Petra

„Muzeum a děti I. Prezentace lidové kultury v muzeích v přírodě“

Workshop, Strážnice, 17. 10. 2014, 13 účastníků

Bez vazby na DKRVO

Národní ústav lidové kultury

6) Vliv hospodářské revitalizace Moravských Kopanic na nehmotné kulturní dědictví regionu

(AC – etnologie)

Řešitel: Mgr. Ivana Šišperová

Cílem výzkumu bylo zachytit současný stav změn hospodářské revitalizace krajiny a jeho vliv na kopaničářskou kulturní i zemědělskou tradici a v důsledku migrace i výzkum nově přichozích obyvatel, jejich vztahu ke starousedlíkům, zapojení se do života v obcích a jejich pohledu na dosud živé projevy tradiční kultury.

V regionu Moravských Kopanic došlo po roce 1989 k velkým změnám. Osamostatnily se menší obce, které byly v minulosti součástí Starého Hrozenkova a po rozdělení Československa nově vzniklá státní hranice odsunula obce na české straně do periferní oblasti republiky. Díky změně vlastnických poměrů a státní podpoře venkova došlo v regionu k rozvoji soukromého zemědělství, v jehož důsledku nastal příliv nových obyvatel do této oblasti. Tato migrace přináší změny jak pro krajinu, především však pro život starousedlíků i tradiční kulturu. Terénní výzkum probíhal do června 2014.

Vzhledem k ukončení pracovního poměru řešitelky byl rukopis odborného článku dodán se zpožděním a jeho zařazení do některého časopisu ze SRNP pro rok 2014 už nebylo možné. Odborný článek je zařazen na web NÚLK do oddílu elektronická knihovna NÚLK. Fotografická dokumentace vzniklá při terénním výzkumu v obcích Moravských Kopanic byla uložena do archivu NÚLK.

7) Prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě

(AL – lidová architektura)

Řešitel: Mgr. Martin Novotný

Cílem bylo navázat na výzkum hliněných staveb v minulých letech, pokračovat ve sběru a zpracovávání podkladů na zřízení stálé expozice a experimentálního pracoviště, které bude zaměřeno na aplikovaný výzkum v oblasti tradičního hliněného stavitelství a prohloubení poznatků o způsobech prezentace hliněných staveb v muzeích v přírodě. Naléhavost výzkumu

spočívá v tom, že v terénu je dnes možné nalézt pouze zlomek původních archaických postupů a nutnost podrobné dokumentace a praktického zvládnutí má celospolečenský dopad. Takto zaměřený výzkum rovněž koresponduje se zvýšeným zájmem o hlínu jako ekologický stavební materiál. Byla navázána spolupráce i s ostatními českými a zahraničními institucemi, jejichž činnost se v tomto směru částečně prolíná. Součástí výzkumu bylo zpracování podkladů pro návrh na zřízení expozice zachycující vývoj hliněného stavitelství v jednotlivých moravských regionech včetně prezentace jednotlivých technik používajících hlínu jako hlavní stavební materiál.

V návaznosti na výzkum probíhaly v NÚLK přípravné práce na projektu experimentálního pracoviště, jehož uvažovanou hlavní náplní bude aplikovaný výzkum hliněných staveb.

Ve dnech 2. a 3. července 2014 uspořádal Národní ústav lidové kultury ve spolupráci s Českým svazem muzeí v přírodě druhý ročník workshopu „Použití hlíny ve venkovském stavitelství“, který byl primárně zaměřen pro pracovníky muzeí v přírodě (11 účastníků), posláním tohoto setkání bylo osvojení si některých postupů v minulosti uplatňovaných u hliněných staveb. Na programu workshopu byla výroba nepálených cihel, stavba kamenné stěny pojené hliněné maltou a nanášení hliněných omítek.

V souvislosti s výzkumnou činností NÚLK byla navázána spolupráce s rakouskou stranou – Muzeum vesnice oblasti Weinviertel Niedersulz (Weinviertler Museumsdorf Niedersulz). Výsledkem bylo uspořádání mezinárodního symposia zaměřeného na problematiku tradičních hliněných staveb, které se uskutečnilo v Niedersulzu a ve Strážnici (odborná exkurze v MVJVM) ve dnech 26. – 28. března 2014 za účasti předních odborníků ze střední Evropy, kteří se specializují na tradiční hliněné stavby. Výsledkem symposia bylo vydání sborníku Lehmbau - Tradition und moderne. (Hliněná stavba – tradice a současnost). Projekt byl realizován v rámci programu Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007 – 2013, s podporou „Evropského fondu pro regionální rozvoj“ (EFDF) Evropské unie.

Tato spolupráce je velmi důležitá a nenahraditelná pro výměnu odborných zkušeností v oblasti tradičního hliněného stavitelství. Ve sborníku byl uveřejněn výsledek M. Novotného „Zavádění archaických stavebních postupů do stavitelské praxe v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy“ z výzkumu DKRVO v r. 2013.

Dosažený výsledek výzkumu:

W

2014

Novotný, Martin

„Použití hlíny ve venkovském stavitelství“

Workshop, Strážnice, 2. – 3. 7. 2014, 11 účastníků

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

O

2014

Novotný, Martin

„Zavádění archaických stavebních postupů do stavitelské praxe v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy“

In: Plöckinger – Walenta, V. – Novotný, M. (red.): Lehmbau. Tradition und Moderne:

Symposium zur Vernetzung von tschechischen, österreichischen und weiteren Fachleuten.

Atzenbrugg 2014, s. 59 – 63, ISBN 978-3-901820-91-5, vydavatel Weinviertler Museumsdorf

Niedersulz GmbH Atzenbrugg, Rakousko

Národní ústav lidové kultury

8) Aplikace postupů digitální restaurace zvuku při digitalizaci zvukových záznamů na magnetickém pásu

(AF – dokumentace, knihovnictví, práce s informacemi)

Řešitel: Mgr. Michal Škopík, spoluřešitelé: Ing. Aleš Dluhý, Český rozhlas Ostrava;
Ing. Václav Mach, VUT Brno, Ing. Milan Melichar, Říčany.

Specifická pozornost byla věnována studiu a srovnání historických norem pro záznam zvuku na magnetický pás tak, jak byly definovány od roku 1956 v proměňujících se Československých státních normách. Literatura zaměřená na oblast magnetického záznamu zvuku není příliš rozsáhlá, některé informace lze nalézt pouze v základní literatuře a příručkách elektroakustiky. Kromě výzkumu literatury byly také zahájeny laboratorní testy, jejichž součástí bylo restaurování a repase dobové historické techniky.

Heuristické, dokumentační a katalogizační práce spojené s úkolem byly důvodem k založení a vedení intranetového úložiště informací o magnetickém záznamu zvuku, historii magnetického záznamu zvuku v ČR a pro srovnání také základní informace o vývoji norem magnetického záznamu a technologie v západní Evropě, USA a Japonsku. Nejvíce informací bylo získáno v elektronické knihovně *International Association of Audivisual Archives* (IASA), která ve svých publikacích definuje obecné zásady pro digitalizaci:

- *The Safeguarding of the Audio Heritage: Ethics, Principles and Preservation Strategy IASA-TC 03* (2005)
- *Guidelines on the Production and Preservation of Digital Audio Objects IASA-TC 04* (2009)
- *Handling and Storage of Audio and Video Carriers IASA-TC 05* (2014)

Odlíšný historický vývoj, omezená dostupnost technologií a uzavřené prostředí natolik ovlivnily vývoj elektroakustiky a spotřební elektroniky v tehdejší Československu, že je nutno tato východiska a doporučení výrazně modifikovat. K výměně informací o historii a praxi magnetického záznamu zvuku v Československu docházelo také na jednáních poradních orgánů Ministerstva kultury ČR, na jednání konsorcia Virtuální národní fonotéky a především na specializovaném workshopu, který se konal ve Strážnici v prostorách NÚLK 21. listopadu 2014.

Dosažený výsledek výzkumu:

W

2014

Škopík, Michal

„Reprodukce záznamů na magnetofonových pásech a historie magnetického záznamu v Československu“

Workshop, Strážnice, 21. 11. 2014, 9 účastníků

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

- Výsledek J_{rec} bude podle plánu uplatněn až v r. 2015.

9) Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR – TŘETÍ ŘADA: Tradiční postupy lidového odívání

(AL – kulturní dědictví, AC – etnologie)

TŘETÍ ŘADA: Tradiční postupy lidového odívání - II. Tradiční úprava hlavy, 3. část úvazy šátků na Moravě, řešitelé Mgr. Šimša, PhDr. Ludmila Tarcalová

Cílem TŘETÍ ŘADY projektu Videocyklopedie vybraných jevů tradiční a lidové kultury je dokumentace postupů při úpravě a oblékání tradičního oděvu i jeho doplňků, včetně pokrývek hlavy a vlasů. Jako pilotní díl této řady bylo v roce 2014 zvoleno téma vázání tištěných šátků na Moravě, postupně bude téma zahrnovat celé území republiky. Tomuto tématu byly věnovány pouze dílčí studie, nebylo však zpracováno kompletně. Vzhledem k nově vznikajícím příležitostem oblékání obřadního kroje je to téma důležité a značně frekventované.

V roce 2014 byl proveden odborný popis, rozbor a zhodnocení způsobů vázání ženských šátků na Moravě, realizace rozsáhlé fotografické a filmové dokumentace charakteristických způsobů vázání šátků. Proveden byl terénní výzkum, excerpce archivních a ikonografických pramenů, odborné literatury, včetně dotazníků České národopisné společnosti. Na základě zhodnocení bylo vytvořeno třídění do skupin podle způsobů vázání, tvarosloví a geografického rozšíření, výběr charakteristických způsobů vázání šátků pro obrazový dokument. Výsledkem je rovněž soupis odborné literatury k tématu, rešerše odborných textů, soupis ikonografií, odborná publikace s přílohou DVD. Filmový dokument zachycuje 40 ukázek vázání několika základních skupin šátků z různých regionů Moravy. Výsledky: odborný článek a specializovaná mapa s odborným obsahem budou dokončeny a uplatněny v roce 2015.

Dosažený výsledek výzkumu:

B

2014

Tarcalová, Ludmila

Tradiční postupy lidového odívání - II. Tradiční úprava hlavy, 3. část Úvazy tištěných šátků na Moravě

ISBN 978-80-87261-95-8, 149 s., Strážnice, Národní ústav lidové kultury

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

Výsledky J_{rec} a N_{map} budou podle plánu uplatněny až v r. 2015.

- J_{rec} – článek bude publikován v odborném periodiku SLOVÁCKO, 2014 (rok uplatnění 2015)

- N_{map} – specializovaná mapa s odborným obsahem - Úvazy šátků na Moravě (rok uplatnění 2015)

10) Výzkum a dokumentace výskytu slováckého verbuňku

(AC – etnologie)

Řešitel: PhDr. Vlasta Ondrušová, Mgr. Eva Románková

Víceletá aktivita se zabývá terénním výzkumem a s ním spojenou audiovizuální dokumentací mužského tance verbuňk, který se vyskytuje v novodobé podobě v řadě lokalit. Cílem je trvalé shromažďování materiálů a odborných podkladů nezbytných pro další analýzu dané

problematiky. Téma je aktuální pro sledování dalšího vývoje slováckého verbuňku jako kulturního statku zapsaného do Reprezentativního seznamu nemateriálního dědictví lidstva UNESCO a do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR. V roce 2014 byl verbuňk zdokumentován v regionech: Brněnsko (Moravské Knínice), Uherskohradištsko (Staré Město), Kyjovsko (Svatobořice-Mistřín), Podluží (Tvrdonice), Hanácké Slovácko (Ždánice), Uherskobrodsko (Vlčnov), Strážnicko – Hornácko (Strážnice). Vzniklo 7 videozáznamů dokumentujících současnou podobu verbuňku pro archivní fond.

Výsledky výzkumu slouží badatelům a zájemcům o lidový tanec ke zvyšování povědomí o specifických vývojových směrech lidové kultury a zároveň jsou dokladem pro UNESCO o stavu verbuňku zapsaného do Reprezentativního seznamu nemateriálního dědictví lidstva UNESCO.

V odborném periodiku Národopisná revue byl vydán odborný článek J. Teturové „Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicku“, který byl výsledkem DKRVO v r. 2013.

J_{rec}

2014

Teturová, Jarmila

„Novodobá hodová tradice v Dobročkovicích na Bučovicku“

ISSN 0862-8351, Národopisná revue 3/2014, str. 232-237, 6 str.

DKRVO

Národní ústav lidové kultury

Personální zajištění výzkumných aktivit

Seznam zaměstnanců, kteří se podíleli na dlouhodobém koncepčním rozvoji výzkumné organizace Národního ústavu lidové kultury v r. 2014 /březen – prosinec/:

Romana Krejčová úvazek 1,0

Bc. Jan Štylárková úvazek 1,0 /červenec – září 2014 úvazek 1,0; ostatní měsíce 0,5/

Na plnění plánových úkolů se v rámci spoluúčasti NÚLK na koncepčním rozvoji výzkumné organizace podíleli zaměstnanci, jejichž úvazek není v nákladech uveden (řešitelé: Mgr. Jarmila Teturová, Mgr. Martin Šimša, Mgr. Martin Novotný, Ph.D., Mgr. Markéta Lukešová, Eva Rýpalová, Mgr. Jiří Höhn, Mgr. Eva Románková, PhDr. Vlasta Ondrušová, Mgr. Michal Škopík, Bc. Vítězslav Jaroš, David Rájecký, Ing. Alena Zezulová, Jana Štípská, Marie Čadílková, Marie Špirudová, Jarmila Můčková).

Financování aktivit

Institucionální podpora celkem 1 562 tis. Kč

Celkové vyúčtování je předkládáno samostatně.

PhDr. Jan Krist
ředitel NÚLK

Ve Strážnici 15. 11. 2014

